

BIBLIOTECA DIN NORD

Revista Liceului „Mihail Sadoveanu”
și a Fundației „Scriitor Aurel Dumitrașcu” Borca, Neamț

EDITIA DE TOAMNA, 2021

Din sumar:

- ◆ **EDITORIAL:** Câte ceva despre toamnă
- ◆ **ESEU:** Ascultarea activă
- ◆ **ERASMUS+:** Portugalia
- ◆ **SANATATEA INAINTE DE TOATE:** Apa alcalină
- ◆ **ÎNVATAMÂNT:** Vasile Baghiu
- ◆ **RELIGIE:** Moșii de toamnă
- ◆ **NOI, DESPRE NOI**

ISSN 2601 - 5110

ISSN-L 2601 - 5110

EDITORIAL

Câte ceva despre toamnă

Început de toamnă, cu bucurie în suflet. Am venit la școală, ne-am reîntâlnit cu speranțe și veselie. După o vară relaxantă, nici un nor al pierzaniei nu se întrevea la orizont. Cursuri față în față, profesori plini de energie, dornici să ne predea. Noi, parcă mai conștienți de importanța muncii la catedră a dascălilor noștri. Mai dornici de a reîntra în normalitate. Mai prieteni și mai atenți unii cu alții. Mai iubitori, mai tandri. Liberi de a ne face planuri de viitor. Lăsăm trecutul sumbru și pandemic în urmă. Clipa e frumoasă, o apreciem, pentru că o trăim frumos. Doar viitorul nostru contează. Vom termina liceul, vom cuceri milimetru cu milimetru viitorul. Viața, de acum înainte este a noastră, o vom croi cum vom ști noi mai bine. Și ce culori galben –aurii

are toamna noastră! Un cârd de cocori dau târcoale cu zgomot orizontului. Și ei simt schimbarea. Parcă-s disperați cocorii? De ce-ar fi? Viitorul lor este clar. Îi așteaptă țările calde. La fel ca noi. Pe noi ne așteaptă căldura reușitelor. Se culeg merele și strugurii, se face vinul, se strâng frunzele uscate. Peste câteva luni pamântul și natura vor îmbrăca haine de sărbătoare. Ați auzit că toate lucrurile frumoase durează puțin? Iată- ne iarăși online, închiși în case. Rata de infectare cu covid este mare sau mică, ce mai contează. De data aceasta s-a dat vina pe profesorii noștri. Că nu sunt vaccinați în proporție de 60%. Nu suntem de acord cu această măsură abuzivă. Dar ne aude cineva?

Și toamna chiar era frumoasă!

Membrii Clubului de Jurnalism

ZIUA NAȚIONALĂ A PATRIMONIULUI

SATUL CARE TRĂIEȘTE DIN AMINTIRI

Ziua de 17 octombrie este dedicată patrimoniului cultural imaterial. Începând din 2013, Convenția pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial a propus sărbătorirea acestei zile în cadrul Conferinței Generale UNESCO de la Paris. Patrimoniul cultural imaterial transmis din generație în generație este recreat în permanență de comunități și grupuri, în funcție de mediul lor, de interacțiunea cu natura și istoria lor, conferindu-le un sentiment de identitate și continuitate și contribuind astfel la promovarea respectului față de diversitatea culturală și

creativitatea umană. Sunt luate în considerare practicile, reprezentările, expresiile, cunoștințele, abilitățile, împreună cu instrumentele, obiectele, artefactele și spațiile culturale asociate acestora, pe care comunitățile, grupurile și, în unele cazuri indivizii le recunosc ca parte integrantă a patrimoniului lor cultural. Patrimoniul cultural imaterial se manifestă în următoarele domenii: tradiții și expresii orale, incluzând limba ca vector, artele spectacolului, practici sociale, ritualuri și evenimente festive, cunoștințe și practici referitoare la natură, tehnici de meșteșuguri tradiționale. Satul mitic românesc a dispărut aproape în întregime. Suntem ultima generație care a trăit farmecul satului legat de natură și de cosmos. O întregă cultură veche de mii de ani se va mistui într-o prefacere neobosită a societății românești în lunga ei cursă spre modernizare. Ca să nu ne pierdem identitatea, iar generațiile care vin să-și cunoască trecutul, reconstruim atmosfera de odinioară. Ritualuri uitate, sărbătorile în toată splendoarea desfășurării lor cu scop de purificare și punere sub bune auspicii a anului ce vine, nunta ca taină și nu ca petrecere cu dar, „îmbrăcarea” casei, țesutul, boitul (vopsitul) lânii, cusutul cu „pui” (punct românesc) a cămășilor

naționale, toate au fost subiecte de discuție cu elevii clasei a III-a a Liceului „Mihail Sadoveanu” Borca (învățător Nicoleta Ciubotă). A fost o întâlnire care nu a avut motivarea ritual- ceremonială inițială, dar am convingerea că s-a refăcut o fisură în memoria celor mai tineri participanți. Copiii au fost încântați, uimiți să afle că în noaptea premergătoare sărbătorii Sfântului Vasile flăcăii umblau prin sat să traga brazdă cu plugul în fața caselor, să facă urări pentru noul an agrar și apoi urări de prosperitate gospodarilor care îi primeau cu Plugușorul. Că nunta ținea trei zile și comportamentul sărbătorec și tainic este complet uitat astăzi. Că se boia lâna cu plante, coji de nuci verzi, coji de ceapă, culorile frumos armonizate rezistând până în ziua de azi. Că se cultiva cânepă, din firele căreia se țesea pânza. Că se țeseau în stative (război de țesut) minunatele covoare, macaturi (cuverturi), țoale, prosoape, fețe de masă. Astăzi asistăm neputincioși la înlocuirea obiectelor din lână naturală cu kitsch-uri turcești urâte, comune, fără personalitate și chiar fără valoare practică. Respectul pentru munca unei femei se citea și din felul în care lucrurile vechi, deja amintite, făceau parte din cartea de vizită a unei case. Ca să nu intrăm în profan și derizoriu, atât biblioteca, dar și școala și chiar și grădinița, ne străduim să îndrumăm copiii să surprindă spiritul locului. Nu vom reînvia satul, dar măcar generațiile ce vin vor avea habar de imaginea lui, de sufletul, credința și obiceiurile sale. La activitatea de care am amintit copiii au strâns „vechituri”, alcătuind un mic muzeu și au venit îmbrăcați în frumoase costume populare, unele foarte vechi. Noi, cei mai bătrâni, avem greu misiune de a nu lăsa ca satul să devină o amintire.

***Bibliotecar, Iolanda Lupescu, Biblioteca ” Aurel Dumitracu ”
Borca***

Bibliografie: Lupescu, I. „Borca, File de monografie”, Editura „Cetatea Doamnei”, Piatra Neamț, 2009

SĂNĂTATEA ÎNAINTE DE TOATE

Apa alcalină pentru un CORP SĂNĂTOS

Apa alcalină contribuie la sănătatea corpului tău. Specialiștii spun că secretul sănătății corpului tău este ca nivelul de alcalinitate să fie mai mare decât cel de aciditate. Alcalinitatea din organism permite sângelui să circule mai bine și să oxigeneze optim toate celulele. Pentru că primesc suficienți nutrienți, celulele vor putea, astfel, să elimine mai bine toxinele.

Sucul de lămâie te va ajuta să ridici nivelul de alcalinitate din organism

Probabil știți că un nivel ridicat de aciditate în organism poate însemna insomnie, creștere în greutate, dar și dezvoltarea unor boli care pun în pericol viața. În mod normal, organismul este capabil să păstreze echilibrul între aciditate și alcalinitate, însă dacă vrei să-l ajuți, apa alcalină este cea mai indicată soluție.

Există alternative naturale care te ajută să transformi o apă obișnuită în apă alcalină. Sucul de lămâie, bicarbonatul și ghimbirul te vor ajuta să ridici nivelul de alcalinitate din organism.

Pe de altă parte, poți reduce nivelul de aciditate. Cum? Evită alimentele procesate, carnea roșie, îndulcitorii artificiali, băuturile carbogazoase. Alege, în schimb, fructe cu un conținut redus de zahăr și legume. Mai poți apela și la suplimentele alimentare (magneziu și potasiu) care ajută glandele suprarenale să fie în formă.

Dumitru Nastasă, farmacist-toxicolog

PLEDOARIE PENTRU LECTURĂ

În luna octombrie este ziua de naștere a unui mare și adevărat poet de limba română: NICOLAE SAVA. Se cuvin, cu această ocazie, câteva cuvinte.

NICOLAE SAVA

O SINGURĂTATE ASUMATĂ PÂNĂ LA TRAGIC

(parabolă, echivoc și autoironie)

Deși scrie o poezie a cotidianului, Nicolae Sava ne apare ca un poet lipsit de teroarea și precaritatea accidentalului. Când în 1984 debuta cu volumul de poeme „Fericit precum mirele”, Nicolae Sava (născut la 1950, în Vânătorii Neamțului, pe malul drept al Ozanei) impresiona în primul rând prin modul în care își organiza discursul poetic, prin parabolă, echivoc și autoironie. Scrise sub formă de proză (calupuri mai mari sau mai mici), poemele lui Nicolae Sava ofereau la lectură plăcuta impresie de flux continuu, de dicteu automat. Titlurile cărților care i-au apărut după „Fericit precum mirele” (Ed. Junimea, 1984), nu au trădat această formulă: „Privighetoarea arsă” (Editura Junimea, 1989), „Proză, domnilor, proză” (Editura Axa, 1999), „Viață

publică”(Editura Panteon, 1995), „Insolența nopților ”(Editura Axa, 2004), „În aripi de gală” (2011).

Nicolae Sava poartă cu sine conștiința damnatului și deține o gestică, o formulă atitudinală asemănătoare binecunoscuților poètes maudits. Iată cum își descrie prezența într-o Fericită lume a roboților: „Firesc ar fi să port același model de pantofi cu ai dumneavoastră, să răspund la fel de inteligent ca și dumneavoastră la ironiile dumneavoastră, să-mi trăiesc aceeași viață de familiuită la fel cu a dumneavoastră, apartamentul meu să fie la același etaj cu al dumneavoastră, livada mea cu cireși de acasă firesc ar fi să înflorească odată cu viața dumneavoastră, să uit adolescența pe banca din parcul orașului unde v-ați lăsat pentru totdeauna dumneavoastră prietenii, dacă aș apăsa pe un buton pentru stările mele zilnice, rece, cald, proaspăt, fierbinte, aș ști să acord totodată atenția cuvenită acestor probleme de regie și să trec prin viață încheiat la suflet cu toți nasturii dar.”

Poetul ne apare înstăpânit de propriu-i labirint, pe ceea ce, provocând în fel și chip, îi smulge realului agresiv, frustei banalității: „Se aud greierii finanțând timpul, nu aștept nici un tren cu mirese, beau apă și văd cum mă părăsesc prietenii, se așează fiecare pe cruce un picup, continuă să se-nvârtă, bate un cui, bate un cui, bate un cui, vai mie, lacrimile îmi curg și sunt roșii dar cui îi pasă de neliniștea mea din poemul acesta beau apă și mă întreb de ce pasărea ce nu cunoaște zborul devine piatră uneori îmi pun o poiană sub cap și aștept visele la care nu au acces muritorii beau apă și mă întreb de ce pasărea...” (Beau apă și mă întreb de ce pasărea).

Codurile lui Nicolae Sava sunt misterioase. Comunicarea se face cel mai adesea prin parabolă. Și cum parabola e forma cu fond care poate comunica mai mult decât se arată textual, poemul e investit cu o magie ce plutește deasupra-i ca o pulbere de aur. Iată acest excelent Moment poetic: „După ce în clasă se adunase toată liniștea zilei iar copiii stăteau cu mâinile încrucișate la piept încât se auzea doar timpul trecând tovarășa învățătoare luă o poziție estetică anunțând grav dragi copiii avem bucuria de a saluta în mijlocul nostru pe domnul poet și domnul poet ne va citi câteva dintre creațiile domniei sale. Copiii, zise poetul, vă voi citi ultima capodopera se opri la fereastră o deschise încet și rămase privind înaintea tocmai trecea un anotimp copiii nu înțeleseseră mai nimic dar acceptă jocul mai vrem o capodoperă și poetul se duse din nou la fereastră liniștit privind înaintea cum mai trec anotimpuri ce minunat exclamau toți ce minunat mai vrem o capodoperă strigară în cor dar de data asta poetul nu mai nimerise fereastra și mâinile întinse căutau tremurând peretele văruiat foarte alb”.

Relația poetului cu realitatea pare a fi lămurită în percutanta poemă Fabulă: „Am găsit un sâmbure de adevăr, l-am așezat pe o piatră și cu/ alta poc”.

Sentimentul unei singurătăți acute, o singurătate asumată până la tragic, e prezent în aproape toate poemele cărții. „Și când nu mai poți de dor, singurătatea ți se strecoară în/ odaie pe sub ușă ca o nevăstuică pândindu-ți gâtlejul, încerci să/ faci un rezumat al situației internaționale și te apucă subit/ plânsul” - spune poetul în Secundă. Sau, într-un alt poem: „Nu am alt prieten mai bun decât vinul”. Aflat într-o continuă luptă cu agresivitatea realului, cu viciile lumii (toți comentatorii, de la Alexandru Piru, Romul Munteanu, Laurențiu Ulici până la mai tinerii Mircea A. Diaconu și Alexandru Țion au remarcat o dimensiune morală în majoritatea poemelor), dar și cu

sinele supus augustelor gnoze, în poeme în care antinomiile, paradoxul, ironia și autoironia, detașarea cu care e rostit discursul poetic nu pot ascunde deziluzia, disperarea poetului veșnic în căutarea sentimentelor adevărate și a adevărului, el înalță, așa cum spuneam, parabole de un dramatism agresiv, care incită și câștigă la relectură.

În spatele ironiei textuale (pentru că Nicolae Sava e un subtil ironist), rămâne mereu un om singur, dezarmat, care-și trăiește cu demnitate blestemul poeziei.

Daniel CORBU

PSIHOLOGIE

PUTEM ÎNVINGE EMOȚIILE NEGATIVE?

Emoțiile sunt acele stări afective de scurtă durată și cu o intensitate variabilă, având ca funcție de bază punerea organismului în acord cu situația și deci de a regla comportamentul uman. Emoțiile în general, sunt relativ independente de voință și rațiune și sunt dificil de exprimat prin cuvinte. Renumitul psiholog Vasile Pavelcu (1982) a susținut că emoțiile dezorganizează comportamentul, în timp ce sentimentele îl organizează; emoțiile de intensitate medie au un efect dinamizator, adaptativ, în timp ce emoțiile de intensitate maximă au ca efect dezorganizarea conduitei.

Emoțiile negative pot genera stări precum ignorare, depresivitate, melancolie, apatie, iritare, pesimism, umilință, tensionare, panicare, terorizare, abatere, devastare, iar emoțiile pozitive pot genera stări ca demnitatea, euforia, încântarea, împlinirea, satisfacția, respectul, protejarea, amuzamentul, curajul, ambiția, relaxarea, generozitatea.

Trăirile negative sunt adaptative, pentru că ne semnalează când ceva nu este în regulă și ne determină să luăm măsuri pentru restabilirea echilibrului. Fiecare tip de emoție negativă predispune la o anumite reacție comportamentală: frica și dezgustul determină îndepărtarea de o amenințare, disprețul și mânia duc la atac sau opoziție,

rușinea – la retragere socială, iar tristețea se asociază cu abandonarea scopurilor.

Cum transformăm emoțiile negative în unelte pozitive ?

Emoțiile negative sunt unelte foarte eficiente, pentru că redirecționează atenția și se asociază cu comportamente constructive. De exemplu, în cazul rușinii, suntem mai receptivi la părerea celorlalți, pentru că vrem să ne restabilim statutul social pierdut, sau când ne este frică, suntem mai vigilenți la posibilele amenințări.

În plus, prin faptul ca le exprimăm, ne cresc șansele să primim ajutorul de care avem nevoie: ascultare, compasiune, timp. De asemenea, pentru ca noi înșine am trecut prin diferite momente emoționale dificile, putem să îi înțelegem mai bine pe alții, să dăm feed-back empatic și să formăm, să întreținem relații de calitate.

Atunci când cineva din jurul nostru este prada emoțiilor negative, noi nu trebuie să cădem în aceeași capcană. Este bine să ne înfrânăm pornirile neconstructive, să fim corecți cu ceilalți și cu noi înșine, chiar dacă nu o să ne reușească întotdeauna. Este de dorit să transmitem ce emoții trezește în noi o astfel de abordare, și să propunem alternative care deschid comunicarea. Părinții sunt primele modele de reglare emoțională și, de cele mai multe ori, strategiile prin care noi ne gestionăm afectiv sunt preluate de la ei.

Deci emoțiile pozitive pe care le trăim, de la recunoștință, bucurie, optimism, dragoste, încredere în sine, curiozitate, inspirație, speranță, amuzament și până la pacea interioară, joacă un rol important asupra întregii noastre bunăstări, contribuind la îmbunătățirea modului în care gândim, a capacității de concentrare, a condiției noastre fizice și intelectuale.

Bibliografie:

Emoțiile negative - Latifa Gallo, Editura Niculescu, 2018

Profesor-psiholog, Mirela Loghin

SONDAJ DE OPINIE

LOCKDOWN-UL DE DUPĂ VACANȚĂ

După vacanța de două săptămâni din toamna aceasta, majoritatea școlilor din județul Neamț au rămas închise. Motivul este că profesorii nu sunt vaccinați în proporție de 60%. Am întrebat 18 tineri cu vârsta de 17 ani ce părere au de acest scenariu și iată ce am aflat:

1. Cum vi se pare hotărârea de a învăța online? Abuzivă sau dreaptă?
11 tineri au spus că e abuzivă, unul a spus 50% abuzivă, unul a spus OK, 5 au spus că e dreaptă.

2. Îi învinovați pe profesorii voștri că nu sunt vaccinați?

18 răspunsuri unanime de nu, mai adăugând și „sunt oameni ca și noi”, „fiecare profesor are dreptul să facă ceea ce crede că e mai bine pentru el”, „cu toții avem drepturi”.

3. Considerați că vaccinul ar rezolva problemele legate de pandemie?

Au fost 8 răspunsuri de da, unul a spus că nu crede, unul a spus niciodată, unul a spus că nu-și are rostul, iar restul de 7 au spus nu.

4. Era mai bună, în procesul de învățământ, prezența fizică la ore?

Au fost 14 răspunsuri de da, unul a spus că e bine și online, alții au spus poate, indiferent.

5. Cum vă vedeți viitorul în condițiile de izolare pe care școala trebuie să le respecte?

Răspunsuri: două abțineri, „destul de ok” , „prăpăd”, „nu văd viitorul a fi prea strălucit din cauza condițiilor de izolare”, „fără bac”, „unul foarte bun”, „încetul cu încetul se vor remedia și aceste probleme”, „pus sub semnul întrebării”, „rău”, „dificil pentru a lua bacul”, „o generație mai slabă”, două răspunsuri de „nu m-am gândit” „la șantier în Germania”, „unde vedeam și fără aceste condiții”, „ lipsuri privind informațiile ce ar trebui să le preluăm din orele cu prezență fizică, iar cele online nu ni le pot oferi”, „0”.

Colegii noștri au fost foarte sinceri și realiști. Această problemă, pandemia, care a zguduit lumea din temelii, ne-a afectat pe toți. Câțiva sunt optimiști și e bine că putem să năzuim că o să avem o situație normală. Să sperăm că va bine, că vom lăsa totul în urmă și că vom privi această situație ca pe o amintire urâtă. Să sperăm că vom fi mai întăriți după asemenea experiență.

Membrii Clubului de jurnalism.

ÎNVĂȚĂMÂNT

Vasile BAGHIU

„Idealul educațional” și realitatea din teren

Există niște nepotriviri între cum este scris în documentele oficiale că ar trebui să fie școala și cum este în realitate.

Oricum, mai înainte de orice discuție, școala ar trebui să se apropie din nou de carte, să revină la cultura cărții, dacă, firește, suntem de acord că a fost vreodată aproape cu adevărat în ultimii șaizeci de ani, o perioadă de câteva decenii în care fie aproape tot ce ținea de educație a fost subordonat ideologicului, în comunism, fie învățământul a fost supus unui experimentalism dăunător și păgubos pentru toată lumea, în perioada postdecembristă.

Nu putem să nu observăm câtă întâietate au acum prin școli „activitățile” și rapoartele despre activități, în timp ce cartea și evenimentele legate de ea sunt aproape ignorate. Un soi de activism gol, consumator de timp și energii, se învâlburează din când în când prin cancelarii, iar a organiza activități înseamnă adesea o prezentare cu slide-uri în care nici măcar nu sunt folosite diacriticele limbii române. Sunt răsucite în așa-numitele workshop-uri fel de fel de idei istețe despre „salvarea planetei”, în timp ce ocupația cititului ca modalitate sigură de dezvoltare psihonoțională și de cultivare a valorilor etic-morale poate deveni uneori chiar subiect de ironii și batjocură.

În legea educației regăsim fraze care sună excelent, numai că din păcate ele rămân niște cuvinte goale. „Idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea

personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală...”, se spune acolo, însă toate vorbele bune parcă se pierd pe drum, mâncate de birocrăție și lipsă de orizont.

Avem încurajarea referatelor „copy-paste” și a bifării răspunsului corect la evaluări și nu promovarea gândirii libere prin lectură. Avem frica de note, de profesor, de director și nu dialogul prietenos și dătător de încredere și speranță.

La fel, între finalitățile principale ale educației, în aceeași lege, regăsim vorbe frumoase precum „formarea unei concepții de viață bazate pe valorile umaniste și științifice, pe cultura națională și universală...”.

Pe „teren” lucrurile stau altfel. În loc de valorile umaniste și științifice, avem bifariada tabelor, în loc de cultura națională și universală, avem rigiditatea ascunsă în spatele regulamentelor de tot felul și inflația de comisii lipsite de rost și sens.

Și cred că indiferent de poziția în care ne aflăm (dascăli, părinți sau elevi), ar trebui să ne trezim și să oprim acest trend nesănătos.

(articol publicat în revista „Apostolul”)

INFO

Aplicații ale șirului Fibonacci

MOTTO :

„Obiectul matematicii este atât e serios, încât este util să nu pierdem ocazia pentru a-l face puțin mai distractiv” (Blaise Pascal, 1623-1662, om de știință, filosof și teolog francez)

Leonardo din Pisa, fiul lui Bonacci, cunoscut sub numele de Fibonacci (1170-1250), a fost un matematician italian considerat drept cel mai talentat din Europa Evului Mediu.

La vârsta de 20 de ani a călătorit cu tatăl său în Nordul Africii și în Orientul Mijlociu, unde a studiat diferite sisteme aritmetice care se utilizau în acele locuri. S-a întors în Europa și a publicat un tratat de matematică cu titlul „Liber abaci” (Cartea de calcul), carte din care europenii au luat cunoștință despre scrierea arabă a numerelor (la acea vreme europenii foloseau cifrele romane). Una dintre numeroasele probleme aritmetice din această carte este și „problema iepurilor”, care duce la realizarea șirului Fibonacci.

Știm că șirul lui Fibonacci începe cu numerele 0 și 1, iar fiecare număr care urmează în șir se obține prin adunarea a doi termeni care îl preced, astfel că șirul arată așa : 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89...

Acest șir are o serie de proprietăți foarte interesante, dintre care amintim :

- orice număr natural poate fi scris ca o sumă de termeni Fibonacci distincti
- suma pătratelor a doi termeni consecutivi este tot un termen al șirului Fibonacci
- raportul a doi termeni consecutivi este același (începând cu al nouălea termen) și este aproximativ egal cu 1,618.. (numărul de aur). Acest număr este egal cu o fracție infinită și de asemenea

$$r = \sqrt{1 + \sqrt{1 + \sqrt{1 + \sqrt{1 + \dots}}}} \quad \text{cu un} \quad r = 1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \dots}}} \quad \text{radical infinit.}$$

O aplicație pe care doresc să o prezint este **strategia Fibonacci în jocurile de noroc** (pariuri). Această strategie poate fi folosită în majoritatea jocurilor de cazino, la loto sau pariuri sportive, pentru a-ți limita pierderile în cazul în care nu ai noroc...

Pentru stabilirea mizelor sunt folosite numerele din șirul Fibonacci, astfel :

- Primul pas este să îți alegi o miză mică (de exemplu 1 RON)
- A doua miză identică cu prima miză (1 RON)
- În cazul nefericit în care pierzi, pentru următoarele mize vei respecta regula formării șirului Fibonacci (a treia oară vei paria 2 RON, a patra oară vei paria 3 RON, apoi 5 RON, apoi 8 RON, și așa mai departe...) . Astfel, în cazul în care câștigi, vei recupera ultimele două pierderi.
- În cazul în care câștigi, având în vedere că ți-ai recuperat ultimele două pierderi, vei elimina din șir ultimele 2 mize folosite și vei aduna ultimele două valori rămase în șir pentru a paria din nou.
- În momentul în care ajungi pe profit, te consideri câștigător și revii la pariul inițial (1 RON)

----va urma----

Bibliografie:

- Fibonacci numbers are fascinating- George Soliman, Mathematics instructor, Raritan Valley Community College
- <https://jocuricazinouri.com/strategie/fibonacci-loto/>

profesor, Liliana Chirilă

ESEU

Ascultarea activă

Ascultarea activă înseamnă a auzi mai mult decât ceea ce spune vorbitorul. De aceea, ascultăm nu doar conținutul, ci și intenția și sentimentul vorbitorului. Cercetătorii afirmă că 40% din starea de veghe o petrecem ascultând. Cu toate acestea, în mod obișnuit, credem că ascultarea nu trebuie perfecționată pentru că avem senzația cu toții că știm să ascultăm. În realitate, ascultarea nu este nici facilă, nici foarte dezvoltată la cei mai mulți oameni. Ea necesită a fi abordată ca orice aptitudine, înțeleasă și educată.

Prima condiție a comunicării este ascultarea. Prin ascultarea activă încurajăm persoana să vorbească și să se facă înțelesă. Trebuie să ne intereseze ce spune, să o încurajăm, să o facem să se deschidă față de noi, să adresăm întrebări deschise pentru a afla mai multe, să nu judecăm. Trebuie să îi oferim toată atenția, dar să nu dăm sfaturi dacă nu ni se cer. Important este să creăm un spațiu confortabil și sigur pentru a câștiga încrederea persoanei.

Cum să fii un ascultător activ?

Rolul pe care îl joacă ascultarea activă într-o comunicare eficientă este acela de a face o altă persoană să simtă că ceea ce spune este important. Acest lucru se realizează prin utilizarea unor indicii verbale și non-verbale. Indicii verbale: încurajarea verbală; reflectarea conținutului și a sentimentelor vorbitorului, rezumând inteligent cuvintele și scopul vorbitorului.

Trebuie verificat ce s-a înțeles prin reformularea ideilor exprimate („Cred că ceea ce ați vrut să spuneți este...”) și adresarea întrebărilor de clarificare sau elucidare a unor aspecte mai subtile sau potențial contradictorii („Ce înțelegeți prin?...?”). Se rezumă punctele-cheie pentru a consolida dialogul și a stimula reținerea sa în memorie. Nu se întrerupe fluxul comunicării cu contra-argumente, se păstrează propria opinie pentru finalul expunerii și se exprimă clar și respectuos.

Dacă reușim să utilizăm toate aceste aspecte corect, vom deveni ascultători activi și persoane mai înțeleghătoare, fiind mult mai apreciați de către ascultători.

Teodora Petrescu, clasa a X-a C

Ce înseamnă un prieten adevărat?

Prietenia, în etapele vieții, capătă diferite viziuni, influențate de vârstă. În copilărie, prieten îți este cel cu care te joci. În adolescență, etapa dintre inocență și maturitate, experimentezi cel mai bine ce înseamnă un prieten, îți dai seama cine îți este alături, în cine poți să ai încredere. Acum, în ipostaza de adolescent în plină formare, cuvântul „prietenie” îmi insuflă anumite valori pe care ar trebui să se bazeze această legătură omenească, cum ar fi: încrederea, respectul, cooperarea și loialitatea. Am întâlnit multe tipologii, au greșit prieteni față de mine, am greșit și eu, am fost dezamăgită. Am învățat să iert, să mă educ singură. Cu timpul, ce am luat ca lecții, am încercat să aplic în prietenii actuale. Acum am prieteni atât de diferiți, timizi, încrezători, serioși, înțelepți, realiști, ambițioși, dar fiecare strălucește prin ceea ce promovează. Legătura cu ei reprezintă o paletă variată a opiniilor, a gândurilor și în special a umorului. Momentele cu ei reprezintă terapie, de la amărăciune trec la extaz, iar de la o lacrimă vărsată, la un zâmbet. Am încredere în ei, ne vrem binele, ne suntem alături și da, avem așteptări unuia de la alții, dar nu mărețe. Vrem să evoluăm, să ne iertăm și să învățăm să avem încredere în noi și în cei din jur. Nu cred în oricine, trădarea altuia poate fi la orice pas, dar nimeni nu poate trăi în singurătate.

Consider că am o selecție bine pusă la punct, când vine vorba de prietenie.

Ionela-Diana Cotrigășanu, clasa a X-a C

Frumusețea dinlăuntru

Într-o lume în care se infiltrează din ce în ce mai mult stereotipurile de frumusețe, a fi tu însuși devine aproape imposibil.

Cu toții vrem să fim la modă, să arătam la fel de bine ca X sau Y, dar în goana spre a atinge diferite standarde, riscăm să uităm cine suntem noi cu adevărat.

Care sunt adevăratele valori ale vieții? Care sunt lucrurile care chiar contează? Mi-am pus adesea aceste întrebări. Mi-am dat seama că în viață totul este efemer, dar amintirile vor rămâne pentru totdeauna. O încălțăminte frumoasă, o poșetă elegantă este mai bine asortată cu un zâmbet izvorât din suflet decât cu egoism sau o părere foarte bună despre sine. Poate puțini își vor aduce aminte de hainele pe care le ai sau de felul în care te-ai machiat sau ți-ai aranjat părul, însă oamenii nu uită ușor modul în care i-ai făcut să se simtă în prezența ta. Stereotipurile de frumusețe și standardele societății sunt în continuă schimbare, de asta e cel mai bine să faci ceea ce tendințele nu vei reuși să mulțumești pe toată lumea. Într-o lume atât de superficială care se axează doar pe aparențe, tu poți fi schimbarea. Chiar dacă e mai greu, încearcă să nu judeci oamenii după aparențe pentru că nu vei ști niciodată care e povestea

fiecăruia. Fii amabil, oferă o mână de ajutor când ai posibilitatea de a o face, iartă-i pe cei care-ți greșesc și încearcă să conștientizezi că nimeni nu este perfect.

Adevărata frumusețe este cea din inimă, frumusețea care pornește dinlăuntru și se reflectă în exterior.

Estera Buzdugan, clasa a XII-a C

Ești prea bun cu cei din jur?

Toți știm acea vorbă care spune că dacă ești prea bun cu cei din jurul tău, ești considerat naiv. Naivitatea de a fi prea bun se referă la incapacitatea noastră de a stabili granițe clare de interacțiune cu cei din jur, la dificultatea de a spune „nu”, la disponibilitatea de a face pe plac altora, chiar dacă avem de pierdut. Lăsăm tot timpul de la noi, facem compromisuri și sacrificii, chiar dacă nu dorim să le facem. Uneori suntem tratați cu lipsă de respect. Oamenii buni au nevoie să fie apreciați. Ei cred că valoarea lor depinde de ce cred ceilalți. Se tem să nu fie respinși și să rămână singuri. Nu iau atitudine când ceilalți îi rănesc, se învinovățesc când lucrurile nu merg bine, sunt de acord cu părerile celorlalți, chiar dacă nu cred în ele, sunt mereu dezamăgiți. Un om prea bun devine victimă, ceilalți simțindu-i slăbiciunea. Este necesar ca astfel de oameni să fie fermi, să stabilească limite pentru ceilalți, să nu se lase călcați în picioare, să nu se neglijeze pe ei, să se prețuiască, să spună ce îi deranjează. Iar atunci când nu sunt de acord cu părerile altora, să aibă curajul să o recunoască. Oamenii trebuie înțeleși, nu judecați.

Să fim ferm convinși că nu toți oamenii pot gândi și acționa la fel.

Cristina Popescu, clasa a X-a C

Ipocrizia

Ipocrizia prin definiție în limba română înseamnă: prefăcătorie, fățarnicie, falsitate. Aceasta este imitarea unei virtuți sau a unei manifestări favorabile, mascând adevăratul comportament, cu privire la convingeri morale, religioase etc.

Ipocrizia o găsim și face parte din comportamentul uman, nimeni neputând să conteste acest fapt, însă alarmant este că a devenit un mod de viață.

Fără îndoială, ipocrizia este un defect, după care unii din jurul nostru își ascund convingeri, relații sociale etc., făcând aceasta cu siguranța că devin vulnerabili dacă îi lasă pe ceilalți să-i cunoască, dar cei mai mulți o fac pentru a obține ce își doresc prin inducere în eroare.

În consecință ipocrizia este un comportament eronat, absurd și stupid atâta vreme cât urmărește escrocarea oamenilor, făcându-i să creadă ceea ce nu ești. Un om moral nu poate fi ipocrit, așa

cum nu poate fi ipocrit un om care are suficientă încredere în sine. Spunem că un om care nu este ipocrit este autentic.

De obicei simțim falsitatea prin stările de neliniște, de dezacord, de confuzie pe care ni le creează acel om. Vocea noastră interioară ne avertizează cu privire la minciuna pe care tocmai o înghițim. Un om care pretinde că este cine nu este, se dă repede de gol prin limbaj, mimică, atitudine. Dar așa cum ne este mai mult sau mai puțin ușor să demascăm un ipocrit de rând, tot așa de greu ne este să demascăm ipocriți din relații sociale, politice etc. Unde aceștia au șlefuit ipocrizia până la artă.

Eu cred că ipocrizia nu se lecuiește deoarece un om bun nu poate fi atât de insensibil în relațiile cu cei din jur și să nu vadă cât rău și suferință provoacă.

Ruben Carază, clasa a X-a C

Reguli de viață bună

Dacă ar fi să citez din blogul Quotes Gram „o viață bună este când zâmbești des, ai visuri mari, râzi mult și realizezi cât de binecuvânt ești pentru ceea ce ai”. Personal cred, de asemenea, că a trăi o viață bună înseamnă a fi fericit cu tine însuși și cu ceea ce faci, iar pentru a ajunge la acest rezultat există câteva reguli de urmat pe care le consider de bază. Trăiește cu recunoștință. Este ușor „să te scufunzi în valuri de negativitate” și să vezi doar

lucrurile care merg prost din viața ta. Obişnuiam să fiu mereu nemulțumită și supărată pe evenimentele care nu se întâmplau așa cum îmi doream, până când am citit un articol în care se demonstra că în viață vezi și primești exact ceea ce gândești. Bineînțeles că nu am crezut! Totuși am încercat să privesc totul dintr-o altă perspectivă, una mai pozitivă. Ce credeți? A funcționat! Nu mai vedeam partea rea a lucrurilor, ci eram recunoscătoare de partea plină a paharului.

Odată cu schimbarea modului meu de a gândi, mi-am schimbat modul de viață. Nu îți face griji pentru lucrurile asupra cărora nu ai niciun control. Unele lucruri pur și simplu nu pot fi influențate sau controlate. Să presupunem că ai organizat un eveniment în aer liber și în loc de ziua însorită care a fost anunțată a început să plouă. Nu poți stăpâni vremea, dar poți alege cum reacționezi. Poți să te înfurii și să te îngrijorezi că ți s-a stricat ziua sau poți să găsești o modalitate de a continua evenimentul în ciuda timpului. Fă ceea ce îți place cu adevărat. De multe ori avem tendința de a asculta de „șoaptele mulțimii” sau de a urma dorințele părinților în ceea ce facem. Nu spun că e rău în a primi un sfat, dar cel

mai bine e să-l treci prin propriul filtru și la urmă să decizi ce este cel mai bine pentru tine. Fii responsabil! A da vina pe ceilalți pentru deciziile tale nu este tocmai ceea mai bună alegere. E normal să greșești, așa că mai bine încearcă să transformi eșecul într-o lecție. Viață este așa cum o faci. Nimeni și nimic nu se schimbă pentru că asta e dorința ta, dar te poți schimba tu și modul tău de a vedea lucrurile. Fii tu însuși, nu încerca să te dai drept alcuinea, zâmbește chiar și când ai o perioadă mai grea, cu o gândire pozitivă poți face față.

Nu uita: tu ești sigurul care poate decide cum îți trăiești viața.

Lidia Carază, clasa a XII-a C

CENACLU

HABAR NU AM

Nu mai țin minte când și de ce am hotărât să nu mai plâng niciodată.

Poate că atunci când mi-a răsărit clar în minte că n-am s-o mai întâlnesc niciodată pe Cătălina. Sau poate că atunci când mi-o băgat scorpia de sor-mea pe foc caietul cu gânduri. Ori poate când m-am aflat la o apăsare de arătător de la a lua viața unui prost nevinovat. Mai degrabă pentru că a trebuit să ascund adânc furia neputinței de a putea scoate viu din apă trupul copilului luat de valuri...

Habar nu am...Acum parcă nici nu mai contează că de vreo cînșpe ani nu am mai dat cu lacrima pe-afară...

Pe birou, mă așteaptă un maldăr de lucrări de control necorectate. Mă trezesc fredonând în minte un cântec căruia am să-i dau glas cândva. Nu acum.

Din dormitor mă strigă blonda mea preferată:

— Tati, tati, hai și fă ceva! Hai că știu că tu le poți repara pe toate!

Intru îngrijorat în cameră. Prunca scâncește cu mâinile rezemate de televizor. Dincolo de ecran, delfinul Flipper se zbate eșuat pe nisip.

— Hai, tati! Fă ceva! Nu-l lăsa să moară!

O iau în brațe și încerc să-i explic că într-un serial, eroul principal nu poate să moară la jumătatea sezonului. Că până la sfârșitul episodului de azi, prietenii lui Flipper îl vor găsi și îl vor salva.

— Bine, tati...dar te rog, fă ceva acum să nu-l mai doară!

Habar n-am ce să fac. Nu mai pot să rostesc nimic. Nici explicații, nici încurajări, nici înțelepciuni izvorâte din întâmplări trecute. O dezlipesc de televizor și o duc în pătuțul ei cu așternuturi roz.

— Mai stai lângă mine puțin, tati!

Mă așez pe pat. Se lipește de mine. Pieptul îmi suspină în ritmul zbuciumat al inimioarei din trupul celălalt. În jurul degetului mic al palmei stângi se cuibărește o palmă caldă de copil trist.

O lacrimă se prelinge încet, să mi se ascundă în barbă.

Ei, na!

Informatician, Petru Bordanu

CĂRAREA

Înaintează greu, cu pași fermi, dar rari. Se înserează. Pipăi buzunarul de la rucsac în care ar trebui să fie lanterna. Da, e acolo. Cine știe? Poate n-o să fie nevoie. Oricum apusul privit de pe Piatra Șoimului nu o să-l mai prind. E prea târziu.

Îmi amintesc de o scurtătură pe care o găsisem când încă mai eram copil. O cărare ascunsă ce pornea de lângă un molid trăsniț și te ducea până în curtea din spate a mănăstirii, la grajduri. Umbla vorba că un călător a fost omorât pe cărarea aia pentru că dădu-se peste niște braconieri chiar când își spintecau prada. I-au găsit oasele într-o râpă după vreo douăzeci de ani.

Cercetez cu privirea după șiroaiele de rășină cu care copacul își oblojise rana. Pe aici ar fi trebuit să fie. Sau mai încolo.

Mă gândesc că l-or fi tăiat...Să fi fost cioata asta? Sau aialaltă?...Parcă nu era așa de rară pădurea...

Mă las purtat de instinct. Părăsesc cărarea bătătorită și pășesc cu încredere pe patul de ace scuturate din brazii trecuți. Țin calea o vreme până ajung în fața unui Țanc golaș.

Hmm...Ăsta nu era aici.

Caut o cale să îl ocolească, dar mă încâlcesc într-o târșete. Trebuie să îmi dau jos rucsacul ca să pot trece mai departe. Crengile dese îmi sfâșâie hainele. Simt în talpă o piatră mișcând. Mai fac un pas. Mă simt ca într-un zbor. Nu mai simt nimic. Ce naiba s-a întâmplat? Nu știu.

Oricum, o familie de ceva, sau de altceva, va adormi sătulă în noaptea asta, hrănită din țesuturile mele.

În nelumină

M-am ridicat din întuneric
și am întrebat:
Ce este asta?
Ce este sclipirea mărunță și caldă?
N-am știut să răspund dacă era
rază de soare
sau lumânare aprinsă
și am închis ochii
iară...
și iar m-am întins
fără pernă sub țeastă
și iar am căzu

Adiere

O adiere de vânt cald
și-a șoptit mireasma
prin fereastra întâmplător deschisă
a odăii mele tainice.
Mi-am încuiat amintirile
în altarul unde
numai lumina clipei trecute
are dreptul să intre
și dezbrăcat de gânduri
am lăsat degetele înstelate
să mi se-adune în plete
ca niște fluturi
ce-și ard aripile
la focul unui felinar.

Iar dacă tu ești adierea
ce m-a găsit iubind-o aseară,
atunci vei purta veșnic pe umeri
povara mâinilor mele goale.

ȘCOALA DIN GERMANIA

Școala în Germania

Numele meu este Popescu Ancuța și m-am născut pe meleagurile Bistriței, în satul Cotârğași. De aproximativ șase ani am hotărât, împreună cu familia mea, să ne mutăm în Germania.

Absolventă a Colegiului „Mihai Eminescu” - Toplița profil învățător - educator și având posibilitatea de a efectua practică la o grădiniță cu specific Montessori, mi-am dorit foarte mult ca și fetele mele să aibă această posibilitate de a urma astfel de cursuri. Cum acest lucru la noi în zonă era imposibil, am făcut acest pas nu tocmai ușor. O familie cu copii nu ia ușor decizia de a se muta în altă țară, tocmai întorși de pe alte meleaguri.

Schimbarea mediului familiar al copiilor cu o lume total nouă, plină de provocări și adaptarea la aceasta poate fi uneori foarte dificilă. Noi am fost foarte motivați și am fost siguri că și fetele au o deschidere nativă la nou, o capacitate foarte mare de adaptare și cu sprijinul nostru, al părinților, al educatorilor și de ce nu, al statului, se pot integra foarte repede ca și alți copii la cerințele școlii și vieții din Germania. Copiii români au dreptul la fel ca și copiii germani de a urma cursurile unei școli în Germania, fiind acceptați la școală indiferent de nivelul de limbă germană.

Și educatoarele erau foarte curioase, deoarece Sofia a fost prima fetiță de origine româna la acea grădiniță. De-a lungul celor trei ani am participat la foarte multe activități precum Heimattag, defilare prin centrul orașului, „Carnaval”, „St. Martin” - copiii merg cu lanterne, ziua curățeniei. Grădinița nu este obligatorie în Germania. Educatoarele sunt însoțite tot timpul de încă una sau două ajutoare. A fost o experiență de-a dreptul plăcută și acolo am legat primele prietenii. Educația obligatorie începe la șase ani cu școala primară Grundschule. În clasa întâi copiii merg pregătiți cu un coif (Schultüte), plin cu dulciuri sau cadouri simbolice pentru școală, primite de la cei dragi, ei fiind foarte încântați deoarece în clasa întâi un se dau note, iar părinții primesc la sfârșitul anului un raport detaliat de evaluare a performanțelor copilului. Noi fiind învățați cu alt sistem, aveam impresia că nu învăț nimic la școală, dar treptat, treptat ne-am dat seama că se pune foarte mult accent pe psihicul copilului. Copiii cresc cu o încredere în sine viguroasă, stăpâni pe sine, capabili de a lua decizii și a experimenta singuri. În Germania, părinții și școala au răspunderea comună pentru educația și formarea copilului. Părinții participă în mod activ la viața școlară și păstrează legătura strânsă cu profesorii (asta depinde și de părinți, că sunt și familii dezorganizate, nu e totul perfect nici aici). Sistemul de notare german cuprinde note de la 1 până la 6, în care nota 1 este nota cea mare. Notele 5-6 nu

sunt suficiente pentru promovare. Deja din clasa a patra profesorii recomandă părinților la ce tip de școală poate să meargă copilul mai departe. Săptămânal nu lipsesc orele de înot, sport, activități extrașcolare (plimbări prin pădure, mers cu sania). Tot în incinta școlii au posibilitatea de a participa la ore de pian, flaut sau tot felul de instrumente. A fost o schimbare nu tocmai ușoară, dar pe parcurs văzând rezultatele suntem foarte bucuroși de aceasta alegere pentru viitorul fetelor noastre. Ne dorim ca pe parcurs să înființăm un club de vară al copiilor la Borca, cu scopul de a da șansa copiilor să se descopere singuri, să schimbăm experiențe plăcute și de ce nu a le oferi șansa de a învăța o limbă străină. Educația ne transformă viitorul, iar frumusețea cunoașterii ne inspiră să învățăm ceva nou în fiecare zi.

„Educația este cea mai puternică armă prin care putem schimba lumea spunea Nelson Mandela”.

Bibliotecar, Iolanda Lupescu

RELIGIE

Moșii de toamnă-pomenirea morților

În ultima sâmbătă din luna octombrie, Biserica Ortodoxă a rânduit să se facă pomenirea celor adormiți, zi cunoscută în tradiția românească și ca „Moșii de toamnă”. Este un bun prilej oferit nouă, celor vii, de a ne arăta grija și dragostea pentru părinții și înaintașii noștri plecați din pierit, ci continuă să existe în Dumnezeu, prin rugăciune.

Pomenirea în Biserică a celor adormiți în Domnul constituie în primul rând un act de credință ortodoxă și mărturie a iubirii față de semeni. Pentru cinstirea memoriei lor, Biserica Ortodoxă păstrează o rânduială amplă de slujbe și pomeniri (parastase) care cuprind rugăciuni și cereri pentru iertarea păcatelor acestora,

odihna și mântuirea sufletelor lor. Pomenirea morților este chiar o datorie în marea poruncă a iubirii, izvorâtă din adevărul de credință al Evangheliei, deoarece „fie că trăim, fie că murim, ai

Domnului suntem” (Romani 14, 8). Astfel, formăm în Biserică un singur trup, în care Hristos – Capul Bisericii „stăpânește și peste morți și peste vii” (Romani 14, 9), iar „dacă un mădular suferă, toate mădulele suferă împreună” .

Mormântul nu poate stăvili sau birui iubirea față de cei adormiți în Domnul. De aceea, rugăciunea pentru morți este o datorie morală: „Datori suntem să ne punem sufletele pentru frați”, deoarece: „mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are: ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi”.

Iubirea, după concepția creștină, se extinde asupra tuturor, asupra celor din viață, dar și asupra celor care au trecut la cele veșnice, fără nicio discriminare. Ea poate și trebuie să se manifeste atât față de cei drepti, cât și față de cei păcătoși. Trebuie să fim încredințați că rugăciunea Bisericii este atât de puternică și ascultată de Dumnezeu, încât, prin mângâierea pe care o mijlocește, are puterea de a ușura starea celor plecați din această viață insuficient pregătiți. Pentru sufletele acestora Biserica, prin membrii ei, are datoria de a se ruga, pentru ca prin milostenie și pomeniri să plinească ceea ce a lipsit pocăinței lor. Acesta este țelul parastaselor și al pomenirilor pe care cei de pe pământ le fac pentru cei adormiți din neamul lor, ca celor aflați în întunericul morții să le strălucească lumina lui Hristos. Prin această acțiune a noastră, a celor vii, care ne considerăm alături sufletește de cei adormiți și ne rugăm pentru sufletele lor ca și pentru sufletele noastre, noi ne arătăm dragostea față de ei, contribuind la mântuirea comună, cunoscut fiind faptul că mântuirea se poate dobândi mai ușor în comuniune cu toate mădulele Bisericii.

Încă din primele veacuri, creștinii care mărturiseau credința lor în învierea lui Hristos și în învierea morților se deosebeau de păgâni și prin modul în care cinsteau trupurile celor adormiți în Domnul. Mai mult, dacă în vremurile păgâne, coșciugul de piatră sau marmură în care era depus mortul se numea „sarcofag” care înseamnă „mâncător de trup” sau „mâncător de carne”, creștinii l-au numit „sicriu”, adică o cutie, sau un chivot în care se păstrează un obiect de mare preț, un odor. Acest odor de mare preț este trupul creștinului, templu al Sfântului Duh (cf. 1 Corinteni 6, 19). De aceea trupul celui decedat nu se arde, ci se înhumează, adică se așază în sicriu, iar sicriul se depune în mormânt cu fața spre răsărit, așteptând venirea în slavă a lui Hristos, Răsăritul Cel de Sus, deodată cu învierea morților și Judecata de Apoi.

Această prețuire a trupurilor celor adormiți în Domnul se vede și în faptul că mergem des la morminte, mai ales în zilele rânduite de biserica de pomenire a moșilor și

strămoșilor noștri, aprindem lumânări lângă crucea de pe mormânt, așezăm flori pe morminte și îngrijim mormintele și facem milostenie în numele lor. De altfel, modul în care un popor își respectă copiii, bătrânii și morții arată gradul lui de credință și de civilizație. Îngrijirea

mormintelor este, așadar, un semn al iubirii noastre pentru cei care au trecut la Domnul și așteaptă împreună cu Biserica învierea morților și viața veacului ce va să fie. De ce? Pentru că mântuirea omului este deplină când se mântuiește nu numai sufletul, ci și trupul, prin învierea sau ridicarea acestuia din stricăciune în ziua învierii de obște și prin intrarea lui în Împărăția Preasfintei Treimi.

Actul de pomenire al celor adormiți în Domnul este un act de speranță. Sfântul Apostol Pavel îndeamnă pe creștinii care plâng pe cei morți să nu se întristeze peste măsură, ca păgânii cei fără de nădejde, ci să se mângâie având credința că Hristos Domnul, Cel ce a biruit moartea, va învia pe toți cei adormiți (cf. 1 Corinteni 15, 22), iar cei care au crezut în El vor fi pururea împreună cu El (cf. 1 Tesaloniceni 4, 13-18). În acest sens, lumânările pe care le aprindem pe morminte sunt lumânările credinței și ale nădejzii creștine că sufletul omului este nemuritor, iar trupul său va învia la cea de a doua venire a Domnului nostru Iisus Hristos.

Istoria Bisericii Ortodoxe Române dă mărturie peste veacuri despre grija pe care a avut-o pentru memoria înaintașilor. La fiecare Sfântă și Dumnezeiască Liturghie sunt pomeniți ierarhii Bisericii, ctitorii, miluitorii și binefăcătorii sfințelor lăcașuri, eroii, ostașii și luptătorii români din toate timpurile și locurile care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, în lagăre și în închisori, pentru apărarea patriei și a credinței ortodoxe strămoșești, pentru întregirea neamului, pentru libertatea, unitatea și demnitatea poporului român, precum și toți cei adormiți din neamurile noastre.

Veșnica lor pomenire din neam în neam înseamnă eterna lor comemorare din generație în generație. Este semnul neuitării și prețuirii noastre pentru jertfa lor și speranța comuniunii lor veșnice cu Hristos Domnul, în nădejdea învierii și a vieții veșnice.

Preot Gheorghe Nicorescu, Parohia Pârâul Cârjei

ADIO

Profesor Dorel RUSU, de la Poiana Teiului, a plecat la Ceruri

Miercuri, 15 septembrie, s-a stins din viață prof. Dorel RUSU, binecunoscut dascăl de Limba română de pe Valea Bistriței montane.

S-a născut pe 13 ianuarie 1944, în familia lui Ioachim și a Sofiei Rusu din satul Poiana Borcii, comuna Borca. A urmat cursurile școlii primare din sat, apoi a fost admis la Liceul „Mihail Sadoveanu” pe care l-a absolvit în anul 1968. Se înscrie la Școala Superioară de Ofițeri „Nicolae Bălcescu” de la Sibiu, Facultatea de Transmisiuni, dar frecventează cursurile doar patru luni, pentru că, prin intervenția Securității, este trimis ca soldat de trupă la Craiova, unde își termină și stagiul militar (1964-1965). Cu stigmatul unei monitorizări securiste riguroase (pentru că tatăl său fusese judecat și persecutat politic împreună cu fostul șef al Domeniului Coroanei Borca), Dorel Rusu reușește, totuși, să se înscrie la Institutului Pedagogic

Bacău, cursuri pe care le finalizează în anul 1968.

După absolvire, își începe cariera didactică la Borca, însă, de-a lungul anilor, abordează mai multe domenii sociale – minier, director de școală, director de cămin cultural, electromecanică, administrație publică locală, consilier județean. Se căsătorește cu învățătoarea Ana Gherasim, din Topolicești, împreună având trei copii. Ca profesor, își desfășoară activitatea la școlile din Galu, Dreptu, Grupul școlar Borca și Poiana Teiului – unde a ocupat și funcția de director coordonator. Începuturile democrației din 1989 coincid cu alegerea sa ca primar al comunei Poiana Teiului, funcție în care va rămâne până în anul 1992.

Dincolo de problemele administrative ale oricărui început, mandatul său de primar are conotații mult extinse, ceea ce înseamnă dincolo de hotarele comunei și ale județului. În anul 1991, când părintele Iustin Pârvu decide să se întoarcă acasă, la Petru Vodă, primarul Dorel Rusu și consilierii locali atribuie două ha de teren pentru ridicarea unei biserici, care, peste puțin timp, avea să ajungă un adevărat Athos al românimii. Locul a fost ales în Poiana Căpriorului, cunoscut în toponimia locală sub numele Hașca, așezământul fiind ridicat în memoria miilor de martiri anticomuniști.

Deși s-a pensionat în anul 2001, Dorel Rusu a continuat să fie o prezență deosebit de activă social – consilier județean, profesor consultant la Centrul social de pe lângă Mănăstirea Petru Vodă (2001-2003), președinte al C.A.R. Pensionari Ceahlău, membru în diferite organizații,

epitrop al bisericii din sat, redactor la diferite publicații, continuându-și, cu perseverență nedeazămintă, activitatea de documentare care l-a însoțit vreme de peste cinci decenii.

Prin excelență, cel mai longeviv documentarist de pe Valea Muntelui, prof. Dorel Rusu începe să se dedice scrisului și, ca o încununare a exercițiului de maturitate, în anul 2013 publică două volume din Trilogia Gențiana, respectiv, Steaua blestemată – lucrare de o amploare impresionantă, o restituire a celor trăite de oamenii locului în perioada comunismului – „pentru ca să fie știute”, după cum avea să argumenteze el însuși. Fără doar și poate, Gențiana este un veritabil manual de istorie a locurilor, așa cum au scris-o muntenii săi dragi, adică, în adevăr, credință și speranță.

Membru al Societății Scriitorilor din județul Neamț, prof. Dorel Rusu a fost distins pentru activitatea sa cu diferite titluri, diplome și medalii, între care și titlul Cetățean de onoare al comunei Poiana Teiului.

Activitate publicistică: redactor la ziarele Telegraful (1998-2000), Ecoul munților (2003-2005), Mesagerul de Neamț (2005-2011) și colaborator la Monitorul de Neamț, Ochiul public; colaborator la revistele Biblioteca din Nord (Borca), Catharsis (Grințieș), Piatra Corbului (Bicaz), Valea Muntelui (Bicaz), Țara Hangului (Hangu), Gând românesc (Alba Iulia) etc.

Autor de carte: Steaua blestemată vol. I și II (Piatra Neamț, 2013), Cântecul speranței și al libertății. Viața lui Grigore Caraza (Piatra Neamț, 2009). În lucru: Octogonul speranțelor și Freamătul Bistriței.

Dumnezeu să-l odihnească!

Sursa: „Mesagerul de Neamț”, 06 decembrie 2021

A plecat la Domnul încă un învățător dintr-o veche generație: învățător Gheorghe Iliescu. Născut la 15 februarie 1938, a slujit și ctitorit Școala Soci cu devotament. Avea prestanță vechilor dascăli, carismatic și optimist. Înveselea cancelaria, aducând acea energie pozitivă de care toți aveau nevoie în vremuri nu tocmai limpezi din punct de vedere ideologic. A fost deschizător de drumuri pentru generații de elevi care, spunea cu amărăciune, nu-și mai aminteau de el. A fost la un moment dat și viceprimarul comunei Borca, dar și un enorias devotat bisericii „Sfântul Apostol Petru și Pavel”. Îl vom păstra în memorie cu zâmbetul său inconfundabil. Nu voi uita încurajările de la înmormântarea mamei noastre.

Împreună cu distinsa doamnă Silvia, soția sa, a vegheat-o pe mama până în ultima clipă, sperând într-un miracol. Suntem alături de Gelu, în aceste clipe grele. Dumnezeu să-l ierte!

Astăzi am mers pe ultimul drum cu Bătrânul Petru Chirilă. În vremuri de restriște el a avut parte de o înmormântare patriarhală în căruța trasă de cai, zădărniciind nedreptățile cu care a luptat în

toată viața lui. Născut în anul întemeierii Legiunii Arhanghelului pe care a iubit-o până la sfârșit, în Grințieș-Neamț, avea să petreacă o viață de muncă și de mărturisire. Nu întâmplător a trecut la cele veșnice între praznicul Sfinților Arhangheli pe nou și cel pe vechi, deoarece el așa ținea toate posturile și toate sărbătorile, și pe vechi și pe nou. Avea să vină la fragedă vârstă la Borca, în Pîrîul Pîntei, să ucenicească la cel mai bun fierar, de la care a preluat toate darurile. Pe Valea Bistriței, între Hangu și Broșteni, el avea să fie solicitat de mulți gospodari pentru vreun topor, țapină sau altă unealtă de fier. Pe când era copil, dormea la meșter pe șpanul de fier câteva ore, pentru ca din zori să reia treaba. După venirea comuniștilor a profitat de carnetul de șofer de toate categoriile obținut în armată pentru a conduce camioane pentru gospodăria agricolă sau la pădure. Astfel a adus cu camionul plin de oameni în anii 1956 în procesiune icoana Maicii Domnului de la Piatra Neamț la Pîrîul Pîntei, deși a fost oprit de organe pe traseu, dar prin minune misiunea a fost îndeplinită. Tot în acei ani avea să aducă în spate cu evlavie peste munte Sfînta Cruce pictată de camaradul Valeriu Gheorghîță, pătimitor în închisori, însuși nașul lui Valeriu Gafencu, de la Tîrgu Neamț la Borca, troiță pusă la loc de cinste la drum în fața casei sale. Securitatea s-a sesizat și a venit la poartă, reproșându-i că spune despre partid că este adunarea dracilor. Nea Petru zisese asta despre cârciumă, dar a zâmbit și a recunoscut că așa este, deci nerespectând somația să scoată crucea, s-a ales cu ceva pușcărie politică la Bacău. S-a învrednicit cu Sfinții închisorilor. După eliberare nu s-a potolit și a mai pus o cruce în Lunca lui Pădure din Fărcașa, unde petreceau la 6 August tot partidul venit de la Piatra. Atunci avea să facă criză de isterie Primul secretar și să ordone imediat aducerea unui taf de care a legat troița, dar șoferul nu a mai vrut să tragă și Nenea Petru zicea că primul secretar al PCR a murit, dar crucea stă până astăzi acolo, în luncă. Avea mare dor de sfinții pătimitori, după 90 de ani traversa țara până la Aiud, unde sta la întreaga Liturghie în picioare. Știa pe de rost Acatistul Mântuitorului, al Maicii Domnului și multe alte rugăciuni, iar pe cărți cu scrisul mare citea zilnic Laudele și Psaltirea. A avut o viață de mărturisitor, salutându-i pe toți cu „Hristos a înviat” și îndemnându-i să nu primească pecetea și nimic din ceea ce astăzi o prefigurează.

Să fie cu Cel pe Care L-a iubit!

Profesor, Florin Popescu

ERASMUS

Experiența din Portugalia ca profesor însoțitor al grupului de elevi în mobilitatea Erasmus + din Portugalia a liceului nostru a reprezentat o oportunitate uriașă atât profesională cât și personală, de a-i vedea și percepe pe cei 16 elevi într-un mod surprinzător, total diferit față de sala de clasă, de a vedea un colț de lume total diferit de

cel în care trăiesc și muncesc, de a vedea un țărm situat acolo unde „pământul se termină” și oceanul începe, de a „vedea luna de sus”, din avion, de gusta și trăi experiențe unice și irepetabile.

Pe lângă responsabilitatea pe care o implică sarcina de profesor însoțitor, frumusețea locurilor vizitate și posibilitatea de mă îmbogăți cultural, lingvistic și chiar științific s-au împletit de minune cu o experiență de neuitat, ce a constat în descoperirea unor oameni calzi, primitivi, cu rădăcini latine, și o istorie încărcată de spiritul aventurii și al marilor descoperiri. Clima mediteranean-oceanică, oamenii amabili, primitivi, șansa de a crește atât profesional cât și cultural s-au împletit perfect în cele trei săptămâni de neuitat.

Totul a început în seara zilei de 4 septembrie când cu inima puțin strânsă ne adunam la poarta liceului pentru a pleca într-una dintre cele mai frumoase experiențe...emoțiile despărțirii trec ușor, ușor iar după un drum lung până la București eram gata de îmbarcare pentru prima

parte a călătoriei noastre. Pentru majoritatea era pentru prima dată când au călătorit cu avionul, ba chiar pentru prima dată când au ajuns în capitala țării noastre...dar scopul nostru nu era acesta, ci era să ajungem în Portugalia...începeam un drum lung spre o destinație aproape necunoscută. Am decolat în jurul orei 6 spre Paris iar, după aproape trei ore de zbor ne-a întâmpinat

silueta Turnului Eiffel pentru a face o escală de cinci ore pe aeroportul Charles de Gaule, înainte de a ne continua călătoria spre aeroportul din Porto. Am avut destul timp pentru a trăi câteva experiențe „à la française” – culinare, olfactive dar mai ales vizuale – eram pe unul dintre cele mai mari și moderne aeroporturi din Europa, ba chiar din lume. După ce ne-am tras sufletul pentru câteva ceasuri, ne-am îmbarcat spre destinația noastră,

Porto, alte două ore de zbor cu aceeași companie aeriană Air France. Aterizăm în aeroportul din Porto unde așteptarea recuperării bagajelor ni se păru o veșnicie....eram așteptați de reprezentatul Asociației Mobility Friends

pentru a fi preluați cu autocarul spre localitatea Barcelos, acolo unde am fost cazați pe durata celor trei săptămâni. Am ajuns după o oră de mers, ne-a fost prezentat campusul și ne instalăm în camerele confortabile în așteptarea primei cine (jantar în portugheză) ...Cu toate că oboseala își spune cuvântul ne-am încumetat să ieșim spre seară pentru a descoperi împrejurimile. A urmat o noapte de odihnă cu gândul la experiențele trăite și la cele ce vor urma.....

„Bom dia”....am spus în dimineața următoare, iar elevii au făcut cunoștință cu tutorii lor de practica IT mai exact Photoshop iar după amiază au cunoscut-o pe Marina, profesoara de limba portugheză....începea cu adevărat și experiența profesională.....Experiențele au continuat pe parcursul celor

trei săptămâni...activitățile de formare fiind foarte bine alternate cu cele de relaxare, campusul fiind foarte bine organizat și din acest punct de vedere. Începeam să ne acomodăm cu diferența de două ore de fus orar, cu clima mediteraneană deosebit de frumoasă. Pentru ca incursiunea sa fie totală am avut parte de cele mai frumoase vizite culturale pentru a descoperi frumusețile acestei \

Braga, capitala districtului Braga situat tot în nordul Portugaliei are o istorie bimilenară

care a început în Roma Antică , când a fost fondată în anul 16 î.Hr. ca Bracara Augusta în onoarea împăratului roman Augustus (r. 27 î.Hr. - 14 d.Hr.). În 2012 a fost distinsă cu titlul de Capitală Europeană a Tineretului și în 2018 a fost Orașul Sportului European. Face parte din rețeaua UNESCO Creative Cities din 2017 , la categoria Media Arts, iar în 2021 a fost votată cea mai bună destinație turistică europeană a anului, după ce a ocupat locul 2 în 2019.

Braga are un bogat patrimoniu cultural, al cărui ex-libris este Bom Jesus do Monte, aflat în Patrimoniul Mondial al UNESCO . Sanctuarul lui Bom Jesus do Monte este un altar catolic portughez din Tenões, în afara orașului Braga. Numele său înseamnă Bunul Iisus al Muntelui. Acest sanctuar este un

exemplu remarcabil de sit de pelerinaj creștin, cu o scară monumentală, barocă, care urcă 116 metri.

A doua zi am continuat vizita cu orașul Porto (Portu în portugheză) însă înainte de asta am avut parte de prima întâlnire cu Oceanul Atlantic aflat în plin reflux ne-a izbit cu mirosul puternic de alge și sare....aici se termină lumea.....

Porto, în portugheză ['portu]), este capitala districtului omonim din Portugalia. Orașul este al treilea ca suprafață din țară după Lisabona și orașul vecin Vila Nova de Gaia. Cu cei aproximativ 1.290.000 de locuitori în zona metropolitană, este pe locul doi la nivel național. Este situat în nordul țării, la nord de râul Douro, aproape de coasta Oceanului Atlantic. Țara și vinul de Porto (*Vinho do Porto*) și-au luat numele de la orașul Porto în timp ce locuitorii

Porto-ului și-au spus *tripeiros*, nume care este în uz și astăzi. Referințele istorice merg până în secolul V, pe timpul Imperiului Roman. În perioada de dinaintea formării Portugaliei era numit *Portus Cale* - Portul lui Cale. Regiunea înconjurătoare a fost numită de aceea

Condado Portucalense. Această regiune a devenit regatul independent al Portugaliei, care s-a extins de-a lungul timpului până la frontierele actuale. Orașul a fost de asemenea scena mariajului dintre João I și Ecaterina de Lancaster, simbolizând alianța militară ce a durat mult timp dintre Portugalia și Anglia, care era când respectată, când nu.

Unul dintre produsele Portugaliei apreciate la nivel mondial este Vinul de Porto. Numele său vine de la faptul că stătea închis în pivnițele din orașul-soră al Porto-ului, Vila Nova de Gaia, cel de peste râu. Un pod de oțel de două etaje (*Ludovic I*) și un pod feroviar (*Ponte de D. Maria Pia*), au fost construite amândouă de către arhitectul Gustave Eiffel, la fel și gara (considerată a fi una dintre cele mai frumoase din Europa).

De curând (1996), centrul istoric (care datează din Evul Mediu) a intrat în patrimoniul cultural mondial UNESCO. În 2001 Porto a împărțit titlul de capitală culturală europeană împreună cu orașul olandez Rotterdam). În prezent cel mai important proiect de dezvoltare este metroul său. Este

cel mai scump proiect în construcția publică din Europa, în principal din cauza solului orașului, care este extrem de complex, din perspectiva tehnică. O consecință este construcția unui nou pod, pentru trafic, și dedicarea podului Ludovic I metroului. Cluburile de fotbal FC Porto și Boavista FC, care joacă în principala ligă portugheză și în Liga Campionilor, sunt mândria orașului. Am degustat faimosul vin de Porto în pivnițele cramei Santa Cruz și am făcut o croazieră pe râul Douro.

Următoare descoperire culturală a fost satul **Soajo**, situat la granița cu Spania, vestit în întreaga lume pentru grânarele sale (Espigueiros de Soajo). Impresionant este situl format din 24 de grânare, toate din piatră și așezate pe un afloriment de granit. Cel mai vechi datează din 1782. Unele dintre aceste grânare sunt folosite și astăzi de către populație.

Am continuat vizita în liniștitul și frumosul orașel **Arcos de Valdevez**, ultima vizită din această zi a fiind în orașul **Ponte de Lima**, oraș cu arhitectură medievală și vestit pentru podul care

traversează râul Lima (de aici și numele orașului). Este unul dintre cele mai vechi orașe din Portugalia. Podul a avut întotdeauna o importanță

semnificație în regiunea Alto Minho, deoarece mult timp a fost singura trecere peste râul Lima. Primul pod a fost construit de către romani. Din acesta mai există încă o porțiune semnificativă pe malul drept al râului. Am avut o zi încărcată și am vizitat locuri cu mare încărcătura istorică!

În ultima zi destinată vizitelor culturale plecăm să descoperim faimosul oraș Valença, situat la granița Portugalia-Spania, de-a lungul râului Minho. Valença este înconjurat de ziduri și păstrează caracteristicile unei fortărețe, în stilul arhitectural militar francez. Primul său nume a fost „Contrasta”, ceea ce însemna o așezare opusă alteia, datorită locației sale vizavi de orașul spaniol Tui, de pe celălalt mal al râului Minho. Astăzi este un oraș cu un comerț înfloritor, unde se remarcă produsele meșteșugărești locale. Am

vizitat orașul din cetate și am rămas impresionati de străduțele înguste și de arhitectura locuințelor.

Am admirat cu privirea și orașul Tui din Spania, am luat masa în aer liber, în parcul din oraș, apoi am plecat spre următoarea destinație, fascinanta stațiune Viana do Castelo de pe litoralul Oceanului Atlantic. Am inspirat din nou briza oceanului și ne-am lăsat scâlțați de apele

„nervoase” ale oceanului sanctuarul Sfânta Lucia a către catedrala Sacre Coeur

Ușor ușor cele trei evaluarea finală am avut dată în cinste noastră, ne-au

după care am urcat să vizităm cărui arhitectură este inspirată de din Paris.

săptămâni s-au scurs, iar după parte de o petrecere surpriză fost înmânate certificatele de participare, am gustat o felie de tort și ne-am pregătit bagajele pentru întoarcere. Emoționați am plecat spre aeroport unde ne aștepta lunga călătorie către casă.

Bineînțeles că experiența Erasmus nu a fost despre cât de mulți oameni din țări diferite o să cunoști, deși o să fie și despre asta. Nu o să fie doar despre călătorii și distracție, deși nu o să lipsească. Poate nici nu o să fie despre marea descoperire de sine, deși este imposibil să nu te cunoști mai bine în cele mai străine

locuri. O să fie despre lucrurile pe care nu o să le mai iei de-a gata, o să îți dai seama cât suntem de asemănători în diferențele noastre și o să crezi mai mult: în tine, în prietenii noi și în ăia vechi, în lumea din jurul tău. Articolele și testimonialele nu o să te pregătească în niciun fel pentru ce o să găsești în cadrul unei experiențe Erasmus. Dar pot să te inspire să iei o decizie, iar dacă ar fi să ofer puțină inspirație elevilor acum,

la final de mobilitate, uite ce aș spune: ia-ți inima în dinți și pleacă. Cât mai repede, cât mai departe, cât mai mult timp. O să te provoace în feluri în care nici măcar nu poți să îți le imaginezi.

profesor, Gheorghe CARAZĂ

FILE DE MONOGRAFIE

MĂDEI

Psihologia munteanului e aceea a inteligenței practice, cu penumbrele unui fatalism, rezumat în „ce ți-e scris, în frunte ți-e pus”. Aceasta vine, prin atavisme îndepărtate, de la vremea când locuitorii acestor locuri, duceau viața de robie a clăcașului. Individualități puternice nu s-au născut din mediul social al Mădeiului. Sunt buni lucrători și vrednici plutași. Cadrul istoric ne oferă ca element de aur între prezent și aici, ca și aiurea, din trecutul. Satul e vechi locuitorii acestui sat Transilvania și stăpâniri străine și să nu Avem neamul din Prundul Bârgăului, din Toplița, Săilenii au Seacă-Bucovina, iar de Sus, tot în Bucovina. În viața oamenilor și să lor. Factorii care au aceste manifestări sunt

bază tradiția, punte de trecut. Poporul trăiește seva spirituală a de peste 180 de ani, sunt coborâți din Bucovina. Fugeau de facă armata acolo. Bârgăoanilor, venit neamul Budăienilor, purces din Valea Popeștii din Vicovul Să coborâm observația studiem manifestările determinat, în timp, școala și biserica. În

acest sat a fost o biserică foarte veche. Dascălii ei se trudeau să treacă ceva din știința lor unui infim număr de elevi. Erau cinci-șase școlari. Îmi vin în minte pagini din „Amintirile” lui Creangă și socot că se pot face analogii. Despre unul din acei dascăli, am auzit din gura unui bătrân următoarea întâmplare. Se spune că avea bietul, un suman plin de păduchi. Școlarii lui, cinci-șase câți erau, au luat sumanul și l-au pus pe un mușuroi de furnici. Ele au dus, strângându-i cu grijă, toți păduchii în mușuroi, făcându-i mare bine dascălului. În legătură cu disciplina ce foloseau ei, se povestește că unul din elevi, văr mult mai mare a bătrânului I. Popescu, care mi-a servit și informația, nu voia să se mai ducă să învețe nici în ruptul capului, de frica bățăilor. Și pentru că de altă parte era presiunea părinților, care-l voiau deștept, s-a prefăcut o jumătate de an că-i mut. Așa de reușită a fost această prefacere, încât toți au crezut, până într-o zi, fiind în primejdie de a cădea de pe o punte în Bistrița, a uitat să se mai prefacă și a strigat: „săriți, ajutor!”. Numele dascălilor de atunci și timpul acestor începuturi de școală se pierd în negura vremurilor. Nu pot afla câtă perioadă de tranziție a fost de la aceste prime strădanii și până a luat ființă prima școală a satului. Din informațiile culese, scrise negăsindu-se, aflu că în 1879 era școală în Mădei. Ea funcționa prin casele oamenilor, cu un singur învățător. Case se găseau tare greu. Școlarii erau vreo 15. Primul învățător de care-și amintesc bătrânii a fost un preot, Cârjă. Din învățătorii care s-au mai perindat sunt: Iosif Ciolan, Velicar, Râpeanu, Lateș, Dăscălescu,

- continuare din numărul trecut despre profesor Marcela Bondar Pe lângă studiul vocal, o parte din membrii Grupului folcloric vocal „Florile Stânișoarei” și-au ales a studia și pianul. Studiul

de

pianului asigură învățarea rapidă a noțiunilor muzicale bază, dezvoltarea abilităților de coordonare a atenției distributivă

membrelor inferioare, a mâinilor și ochilor și formează o echilibrată. Cu cât este mai fragedă vârsta la care se începe studiul acestui instrument, cu atât mai grăitoare sunt efectele asupra abilităților intelectuale. În număr de cinci pitici voinici, se întrec unul pe altul în studiul pianului : Constantin Sebastian, Spătărescu Ecaterina, Bârgaoanu Casiana, Ciubotă Paula și Ciubotă Sofia.

- Proiectul MEET EUROPE AND LEARN LANGUAGES ! EUROPEAN DAY OF LANGUAGES

Erasmus+ Twining

Formular de înregistrare a proiectului

Acest formular anunță că

NICOLETA CIUBOTA
(Școala: Școala Școlară nr. 7, Bercu, Județul Sibiu)

0-8 PROIECTUL PROTECTORUL

**MEET EUROPE AND LEARN LANGUAGES !
 EUROPEAN DAY OF LANGUAGES**
06.07.2017

Proiectul este finanțat de guvernul din România

ALBANIA () ANKER ()
 BULGARIA () CROAȚIA ()
 CROAȚIA () FRANȚA ()
 BELGIA () GERANIA ()
 GRECIA () IRANDA ()
 IZRAEL () MONTENEGRU DE NORD ()
 POLONIA () PORTUGALIA ()
 REPUBLICA MOLDOVA () ROMANIA ()
 SLOVENIA () SPANIA ()
 SUECIA () SUECIA ()
 SUECIA () SUECIA ()

Nicoleta Ciubota

Direcția Județeană
 Școli din Județul Sibiu

își propune schimbul de experiență între școli din diferite țări europene. Fiecare școală participantă va prezenta informații generale despre țările și limbile vorbite. Copiii vor descoperi diferențele și asemănările dintre cuvintele limbilor partenerilor. În cadrul acestui proiect elevii vor învăța salutul în mai multe limbi europene, vor cânta cântece, vor juca jocuri online, vor face afișe, vor folosi aplicații pentru a realiza produsele proiectului. De asemenea, dezvoltarea abilităților de limbă engleză și a abilităților de utilizare a diferitelor aplicații online, sunt numai câteva dintre provocările oferite de participarea în acest proiect.

Cele 22 de țări participante și mult mai multe școli, aduc o experiență bogată în ceea ce privește oportunitatea de colaborare și fructificare a experiențelor de învățare, ceea ce pentru elevi nu poate fi decât un beneficiu în dezvoltarea lor personală.

Elevii clasei a III-a, de la Liceul „Mihail Sadoveanu” Borca, îndrumați de prof. înv. primar Ciubotă Nicoleta, s-au bucurat de acest mijloc de a-și îmbogăți cunoștințele, de a cunoaște diversitatea culturală a Europei, diversitatea lingvistică, întrucât știm cu toții faptul că limbile pot fi ancore de legătură între popoare și culturi, promovând sentimentul apartenenței la identitatea europeană prin respectarea identității fiecăruia dintre noi.

-În perioada 23-24 octombrie 2021 a avut loc la Pensiunea Smărăndița din comuna Alexandru cel Bun, județul Neamț, tabăra de tineret Antreprenor 3D susținută de trainerii organizație Centrul de incubare Creativ Inovativ de Afaceri. Un număr de 17 tineri din cadrul a patru licee, Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu” Piatra Neamț, Liceul „Mihail Sadoveanu” Borca, Liceul Tehnologic Roznov, Liceul „Carol I” Bicaz, au participat timp de două zile intense la activități de stimulare a spiritului antreprenorial, utilizând metode non formale și conectate la meseriile viitorului: robotică, dronă, imprimare 3D. În urma ideilor de afaceri create de tineri, au rezultat o Grădiniță Smart, dedicată copiilor cu dizabilități, în cadrul căreia se va utiliza Robotul Educațional, un Centru Veterinar, în cadrul căruia animalele vor fi tratate utilizându-se proteze realizate utilizând tehnologia 3 D, un Holo Hub-o firmă de arhitectură și de design interior, ce utilizează tehnologia holografică de redare a machetelor și un Centru de reciclare a deșeurilor toxice ce utilizează un filtru pentru nanoparticule din aer.

-De Zilele liceului, pe 8 noiembrie, la biserica din Borca s-au comemorat cadrele didactice trecute în neființă. Preotul Nicolae Cojocar și prof. Vasile Amariei, directorul Liceului „Mihail Sadoveanu” au vorbit cu emoție despre cei plecați la Domnul. Apoi s-a făcut un pelerinaj în cimitirul din Borca, la toate mormintele dascălilor, unde s-au făcut rugăciuni.

Recurs: "La mormântul lui Aron Pumnul"

Prof. Amariei Vasile, directorul Liceului " Mihail Sadoveanu "

Biserica Sfinții Apostol Petru și Pavel,

Borca, 8 noiembrie 2021

Preacucernice părinte, stimate cadre didactice, dragi concetățeni!

Vă supun atenției câteva gânduri, printr-o abordare cumva atipică... așadar:

E duminică, 7 noiembrie 2021. După un tur-două prin piața din centrul comunei, îmi schițez agenda pentru săptămâna viitoare. Trasez câteva repere, deși, ca de fiecare dată, vor apărea cu siguranță multe alte sarcini care uneori nu ne permit să respectăm termenele stabilite:

-începem învățământul online, rata de vaccinare la unitatea noastră fiind cca 35 % iar pragul fixat prin lege de la care se pot desfășura orele cu prezență fizică este de 60%; așadar...cam departe;

- avem de terminat câteva lucrări de reparații și de lansat alte câteva: reabilitare două săli de clasă; reparație gard la școala de aici, de lângă noi, reparații grup sanitar în fostul internat de fete;

- personal, trebuie să definitivez strategia de dezvoltare a școlii pentru următorii 4 ani, în vederea prezentării la interviul din cadrul concursului pentru ocuparea posturilor de directori/directori adjuncți;

- trebuie să particip la slujba de pomenire a foștilor dascăli de la școala noastră plecați spre alte lumi; de departe, acesta este evenimentul care mă va încărca cel mai puternic din punct de vedere emotional; slujba de pomenire este deja o constantă, an de an, în activitatea părintelui Neculai Cojocar, el însuși fost cadru didactic și coleg cu mulți dintre cei dispăruți.

Întâlnindu-mă deunăzi cu doamna profesoară de geografie din gimnaziu, directoare la liceu în câteva rânduri, îmi reamintește, știind că un director este uneori foarte aglomerat și se poate abate de la bunele uzanțe în astfel de situații, așadar îmi reamintește că ar fi frumos ca cineva din conducere să țină un scurt cuvânt în memoria celor pomeniți; are perfectă dreptate și îi mulțumesc!

Nu numai că unui conducător de instituție îi intră „în fișa” postului astfel de atitudini, dar în cazul de față este o onoare, o obligație morală față de foștii profesori care mi-au indicat direcțiile corecte pe care trebuie să le urmez în viață, cu atât mai mult cu cât cu unii dintre ei am avut bucuria să fiu coleg după finalizarea facultății.

Și cum invitația părintelui la exercițiul de apropiere a celor două lumi, a noastră și a celor „plecați pentru puțin”, este pentru mâine, evident că trebuie să mă preocupe încă de astăzi. Mă gândesc că de obicei sunt suficient de spontan, destul de stăpân pe emoții și pe o oarecare tehnică oratorică încât să pot transmite liber câteva gânduri prin cuvinte. Mă gândesc de asemenea că ar fi simplu: în Casa Domnului, nu trebuie decât să fii sincer și să împărtășești cuvântul LUI: adevărul. Deși, nu oricine și nu frecvent are ocazia să țină o cuvântare în biserică. Totuși, este o întâlnire cu o parte dintre foștii mei profesori, unii în biserică prezenți, ceilalți, cu siguranță prezenți și ei în biserică, deși nu-i putem atinge sau să-i vedem, decât cu ochii minții și ai sufletului. De aceea ar trebui să-mi fac foarte bine temele, așa cum, de obicei le făceam acum câteva decenii pentru întâlnirile elev-profesor. Hotărâsc așadar, să mă prezint în fața lor cu o lucrare scrisă, modalitate de evaluare la care eram mai performant și ca elev.

Mărturisesc că am emoții, în egală măsură, atât față de profesorii prezenți cât și față de cei... omniprezenți. Pentru că cei ce pleacă, nu pleacă cu adevărat, ei rămân, trebuie să rămână în mintea și inima fiecăruia, lumina lor îndrumându-ne poate mai concret acum decât atunci. Cu o condiție: să luăm aminte, să ne întoarcem mereu și mereu la binele trecutului spre a ne ajusta acțiunile prezentului.

Așadar, cei dispăruți și pomeniți astăzi, au plecat în momentul în care au considerat că ne pot ajuta mai mult de dincolo. Și o fac! Contează cât de deschiși suntem fiecare să ne analizăm retrospectiv evoluția, cât de cinștiți suntem față de noi înșine și față de ceilalți, cât de deschiși suntem față de învățarea pe tot parcursul vieții.

Dascălii s-au bucurat de-a lungul vremurilor de mai mult sau mai puțin respect din partea comunităților, a societății. Unii se bucură de mai mult respect postmortem, deși această recunoaștere se datorează exact a ceea ce au făcut în viața lor profesională și socială. Frumos ar fi ca respectul, recunoașterea socială să se manifeste încă din timpul vieții. Nu doar de la Eminescu încoace ci, de fapt, dinaintea geniului national, aceasta este o tară a neamului la care trebuie să mai lucrăm. Cum ? Prin credință și prin educație putem depăși ura, invidia, ranchiuna, și să promovăm respectul, recunoașterea, toleranța, cooperarea, colaborarea, conviețuirea.

Prin educație putem promova și transpune în fapte cuvântul Domnului!

Foarte frumoasă inițiativa părintelui de a crea punți între lumi. Așa am ocazia să -mi exprim public, în calitate de actual diriguitor al școlii, recunoștința față de toate cadrele didactice care au predat la școala din Borca. Am bucuria să-mi exprim respectul față de cei prezenți astăzi aici, față de cei care nu au putut fi prezenți, cât și față de toți cei care au plecat într-o lume mai bună!

Da, respect! Să ne imaginăm câți știutori de carte erau pe aceste meleaguri acum o sută de ani! Și când vorbim de știință de carte de referim doar la a ști să citească și, poate, să scrie. Fără nicio exagerare, cadrele didactice de la Borca au fost agenți de alfabetizare a locuitorilor zonei.

Să ne gândim fiecare la exemplele din familiile noastre care au făcut salturi incredibile de la „țapină” la licență, master, doctorate. Câți au făcut cariere în toate colțurile țării și în multe locuri din lume. Este o realitate incontestabilă, uneori aceștia fiind singurii purtători ai numelui comunității noastre. Indubitabil, aceste salturi au putut fi posibile și prin truda, devotamentul, pregătirea deosebită a dascălilor de la școlile noastre. Din acest punct de vedere, Borca a fost binecuvântată de-a lungul timpului cu profesori deosebiți, vizibili în plan local, dar și zonal, județean sau national. Nu sunt exagerări! Sunt doar câteva considerații normale cu intenții restauratoare. Adesea uităm prea repede binele esențial din viețile noastre. Nu avem voie să uităm, dacă vrem să construim un viitor mai bun.

Și astăzi școala este un pilon esențial în orice comunitate. Școala este un organism viu, nu constă doar în construcțiile mai mult sau mai puțin aduse la standarde. Școala înseamnă mai cu seamă relațiile dintre elevi-profesori-părinți-comunitate. Da, școala trebuie să se extindă spre comunitate; școala este a comunității, iar aceasta este obligată să aibă grijă de școală. Este un parteneriat

corect, cu toții trecând de-a lungul vieții prin diverse roluri dintre cele enumerate mai sus.

Și da, școala înseamnă și oamenii săi: actuali, pensionari sau trecuți la Domnul.

Deși la scară națională pare uneori că nu știe încotro se îndreaptă, așadar și astăzi școala oferă exemple de dedicare, profesionalism, respect față de sine, prin respect față de profesie și față de comunitate. Și astăzi școala trebuie să găsească drumurile spre comunitate (cum de altfel este și acesta la care participăm), iar comunitatea trebuie să vină spre școală ca spre propriul copil. Ar părea considerații puternic teoretice și atât. Nu este așa; teoria trebuie urmată de practică, iar exemplele concrete vor valida teoriile generate.

Profesorii pomeniți astăzi, dar și cei prezenți, au lucrat în spiritul acesta: întărim comunitatea prin școală, prin educație; cu siguranță o comunitate educată va avea grijă de școala din sânul său.

Mulțumim tuturor celor pomeniți, dar și celor prezenți pentru standardele pe care le-ați stabilit. Așa știm că putem să le atingem și din când în când să ne depășim limitele. Dacă ne-am face timp, foarte multe din familiile din Borca ar putea face acest exercițiu restaurator: respect etern pentru tot ceea ce ați făcut pentru comunitatea prin exemplul dumneavoastră profesional și social.

Mulțumesc părintelui pentru inițiativa care ne-a permis să ne întâlnim cu toții astăzi aici și pentru consecvența cu care promovează multe dintre valorile care au fost exprimate explicit sau implicit pe parusul sărbătorii de astăzi. Mulțumim că ne arată drumul către cei ce-au fost, inclusiv prin conducerea copiilor pe la mormintele cadrelor didactice, ca o într-o întoarcere „La mormântul lui Aron Pumnul”. În numele școlii, vă mulțumim!

„La mulți ani sărbătorii zilei”!

Sănătate tuturor! Să nu uităm: doar împreună vom putea construi școala așa cum ne-o dorim!

Ambasada României din Paris

Locul unde am dorit cu dinadinsul să ajungem a fost Ambasada României. În arondismentul 7 din Paris, pe Rue de l'Exposition. Scriitorul Henri de Régnier califică Palatul Béhague drept "unul dintre cele mai frumoase palate ale orașului nostru". Palatul a fost vândut pe 27 martie 1939 statului român, care și-a transferat aici ambasada aflată până atunci în hotelul Pomar, din avenue de Wagram. Primul ambasador român care a locuit în palatul Béhague a fost Gheorghe Tătărescu.

Bunica Martinei de Béhague a cumpărat terenul pe care se află în prezent ambasada în 1863. Aceasta i-a cerut lui Gabriele Hipolyte Alexandre Destailleur (1822-1893) restauratorul palatelor Courances și Vaux-le-Vicomte să construiască aici un hotel în stil Ludovic al XV pentru a fi în concordanță cu colecțiile secolului al XIII-lea pe care urma să le adapostească. Arhitectul, de renume internațional, fiind

în legătură cu familia imperială și lucrând în special pentru Rothschild de Vienne, avea o colecție impresionantă de desene arhitecturale și ornamentale. Avea, de asemenea, obiceiul de a reutiliza lambriurile vechi și elemente de decor scoase pe piață în perioada reconstrucției Haussmanniene. Clădirea, numită Grand Hôtel, a fost construită pentru Victoire-Félice de Béhague și fiul său. Ea a fost realizată între anii 1866-1867 și se remarcă în special datorită folosirii lambriurilor. Clădirea a fost

construită în paralel cu bulevardul (nr 24) de care era legată printr-un vestibul din sticlă. Un Petit Hôtel, destinat lui Octave de Béhague, a fost construit ulterior pentru o sumă de mai bine de 400 000 franci. Mai multe lambriuri din colecția sa au fost instalate aici în 1868.

Le Grand Hôtel a fost demolat, precum și clădirile anexe, care ocupau o parte din spațiul pe care se află clădirea actuală. O serie de elemente au fost însă integrate în noul edificiu, precum scara din lemn și valoroasa Bibliotecă Ovală. Pentru acestea două, vechiurile lambriuri au fost reutilizate. Marea scară din lemn armonizează diferite balustrade stil secolul XVIII din nordul Europei. Aceasta duce la apartamentele contesei care amenajase și un ascensor.

Biblioteca Ovală a adăpostit colecția de cărți prețioase și rare ale lui Octave de Béhague. Cea mai mare parte a cărților a fost vândută la licitație în 1877, dar biblioteca a rămas intactă, cu superbele sale panouri din lemn prețios și porțile sale sculptate delicat. Plafonul pictat o reprezintă pe Aurore, prietena muzelor, care conduce o trasură și îndepărtează norii nopții. Această temă este întâlnită frecvent în pictura plafoanelor în stil baroc. În biblioteca

Biblioteca din Nord

amenajată de către tatăl său, Octave de Béhague, contesa de Béarn a adunat cărți de lux încredințate unor bibliotecari de calitate printre care celebrul Paul Valéry. Salonul Bleu, care permite accesul la Biblioteca Ovală printr-o ușă dublă cu magnifica

încuietoare stil sec XVIII ornată cu dragoni, pastrează încă una din cele două tapiserii flamande din secolul XVIII. În mijlocul salonului se află o marmură a lui Lorenzo Bartolini intitulată "L a confiance en Dieu" (1835).

Walter André Destailleur amenajează între 1894-1895 marea scară pavată cu marmură policromă cu balustradă din fier forjat. Această scară de onoare inspirată de cea a reginei de la Versailles constituie o formulă des utilizată în secolul al XIX-lea. Jean Dampet care îi era prieten și colaborator este autorul bazoreliefului în marmură, înalt de aproximativ patru metri, intitulat Timpul răpind dragostea. Prezentată la Salonul din 1898, acesta decorează de atunci holul de la capătul scării de onoare.

~ VA URMA ~

Învățător, Cristina Petrea

UMOR

- Înainte de facebook, numai familia ta știa că nu te duce mintea...
- Datorită fecebook-ului, o mamă și-a putut îmbrățișa fiul după o săptămână. Fiul butona telefonul în sufragerie, mama îl butona în dormitor.
- Numai în limba română poate fi întâlnit un asemenea grad de rudenie: o mamă de bătaie, soră cu moartea.

-Tată, mă ciupesc țânțarii.

- Stinge și tu lumina. Fiul stinge lumina, dar în cameră intră doi licurici.

-Tată,ăștia mă caută cu lumânarea.

Membrii Clubului de jurnalism

Colectivul de redacție:

Bibliotecar-Iolanda Lupescu

Esthera Buzdugan- clasa a XII-a C

Lidia Carază- clasa a XII-a C

Ruben Carază - clasa a X-a C

Diana Cotrigășanu - clasa a X-a C

Cristina Popescu – clasa a X-a C

Teodora Popescu – clasa a X-a C

Tehnoredactare - membrii Clubului de jurnalism Borca

bibliotecar Despina Gheorghiu

Corectură – bibliotecar Despina Gheorghiu, prof. Liliana Chirilă

Design și paginare – Alexandru Fedeleş, clasa a XII-a C

Fotografii și grafică : Patricia Sava – clasa a III-a – pag. 1, 2, 9

Ioana Cozma – clasa a III-a – pag. 3, 11

Valentina Andronic– colaborator permanent al revistei – pag. 5

Denisa Rusu – clasa a III-a, pag. 7

Maria Candrea – clasa a III-a – pag. 13

Miruna Andrei – clasa a III-a – pag. 14, 16

Maya Cîmpulungeanu – clasa a III-a – pag. 15

ISSN 2601 – 5110

ISSN – L 2601 - 5110